

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
KANTONALNI SUD U SARAJEVU
Broj: 09 0 U 037475 20 U
Sarajevo, 22.06.2022. godine

Kantonalni sud u Sarajevu, sudija Mirela Omanović, u upravnom sporu tužitelja Udruženje za borbu protiv korupcije Transparency International u BiH, ulica Gajeva broj 2, Banja Luka, zastupan po Blagovčanin Srđanu predsjedavajućem Upravnog odbora, protiv tuženog, Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, ulica Branislava Đurđeva broj 12, Sarajevo, radi poništenja rješenja broj: 01-2196/20 od 30.09.2020. godine, u predmetu zahtjeva za pristup informacijama, dana 22.06.2022. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Tužba se uvažava, osporeno kao i prvostepeno rješenje se poništavaju i predmet vraća tuženom organu na ponovni postupak.

O b r a z l o Ź e n j e

Osporenim rješenjem tuženog broj: 01-2196/20 od 30.09.2020. godine, odbija se žalba podnosioca zahtjeva Udruženja za borbu protiv korupcije Transparency International u BiH iz Banja Luke – Gajeva 2, izjavljena na rješenje Instituta broj 02-2100/20 od 16.09.2020. godine kao neosnovana a kojim Rješenjem je odlučeno: (1) Odobrava se pristup informacijama po zahtjevu od 04.09.2020. godine koji je zaprimljen 07.09.2020. godine, podnesen od strane Udruženja za borbu protiv korupcije Transparency International u BiH u pogledu imena i prezimena direktora Instituta, plaće direktora Instituta, imena i prezimena članova Upravnog i Nadzornog odbora, broju zaposlenih i visini fin. plana za 2020. godinu. (2) Odbija se zahtjev za pristup informacijama u pogledu visine naknada članova Nadzornog odbora i Upravnog odbora s obzirom da isti nisu dali odobrenje za dostavljanje podataka. (3) Ne može se postupiti po zahtjevu za pristup informacijama u pogledu „Izjava članova upravljačkih organa o nepostojanju sukoba interesa“ s obzirom da Institut ne posjeduje navedene izjave. (4) Informacije iz stava (1) ovoga rješenja dostaviti će se podnosiocu zahtjeva poštom uz dostavljanje ovoga rješenja.

Tužbom od 13.10.2020. godine tužitelj je pokrenuo upravni spor osporavajući rješenje tuženog od 30.09.2020. godine, navodeći da se tužilac pozivom na odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH obratio tuženom tražeći informacije pod kontrolom ovog javnog organa. Tuženi je prvostepenom odlukom od 16.09.2020. godine djelimično odbio pristup traženim informacijama i to u dijelu koji se odnosi na iznos naknada članova Nadzornog odbora i Upravnog odbora, s obrazloženjem da navedeni članovi nisu dali odobrenje za dostavljanje ovih informacija. Postupajući po žalbi podnosioca zahtjeva (tužitelja) tuženi je donio pobijano, drugostepeno rješenje od 30.09.2020. godine kojim je odbijena žalba. U obrazloženju pobijanog Rješenja tuženi je naveo kako je ispravna prvostepena odluka u pogledu odbijanja zahtjeva za dostavu iznosa naknada s obzirom da se ne radi o javnim podacima i da se isti ne mogu dostavljati bez odobrenja osoba na koje se odnose, a iste nisu dale saglasnost na dostavljanje. Uzimajući u obzir da se radi o osobnim podacima, da Upravni odbor Instituta samostalno donosi Odluku o visini naknade, te primjenjujući odredbe člana 12. do 14. Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH kao i odredbe člana 5. i 16. Zakona o zaštiti osobnih podataka BiH odlučeno je kao u izreci. Tužilac smatra da tuženi nije

pravilno primijenio odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama jer nije odvagao javni interes. Tuženi je utvrdio izuzetak od saopštavanja jer su se članovi Upravnog odbora tako izjasnili, bez sprovođenja procedure testa javnog interesa iz člana 9. Zakona koji propisuje: (1) Nadležni javni organ saopštava traženu informaciju bez obzira na izuzetak utvrđen u skladu sa čl. 6, 7. ili 8. ovog zakona, ako je to opravdano javnim interesom. Pri tome uzima u obzir svaku korist i štetu koje mogu proisteći iz saopštavanja informacije. (2) Prilikom donošenja odluke je li saopštavanje informacije opravdano javnim interesom, nadležni javni organ razmatra okolnosti naročito uključujući: svako nepoštivanje zakonske obaveze, postojanje bilo kakvog prestupa, nepravde, zloupotrebe vlasti ili nemara u obavljanju službene dužnosti, neovlaštenog korištenja javnih fondova, opasnosti po zdravlje ili sigurnost pojedinca, javnosti ili okoline. (3) Ako se utvrdi da je saopštavanje tražene informacije, podnositelja zahtjeva koju je nadležni organ utvrdio kao izuzetak u smislu čl. 7. i 8. ovoga zakona u javnom interesu, nadležni javni organ rješenjem obavještava treću stranu da će informaciju saopštiti po isteku roka od 15 dana od dana prijema tog rješenja. Navedeno rješenje sadrži pouku o pravu na žalbu, naznaku i adresu organa kojemu se žalba podnosi, rok i troškove za podnošenje žalbe kao i uputu o pravu obraćanja Instituciji ombudsmana Bosne i Hercegovine, s naznakom neophodnih podataka za kontaktiranje ombudsmana. Nadalje se navodi da tuženi nije uzeo u obzir da su tražene informacije (iznos naknada koje taj javni organ daje članovima svojih upravljačkih tijela) visine naknada koje se troše u ime svih građana za upravu javnog organa te da tužilac smatra da je interes javnosti da se upozna sa radom javnih organa, uslovima i okolnostima rada u tim organima, načinu potrošnje javnih sredstava u javnim organima, kao i o izdvajanjima za članove upravnih odbora koji su imenovani u ime svih građana i koja bi morala biti javna. Zakonom o slobodi pristupa informacijama je jasno propisano da informacija pod kontrolom javnog organa predstavlja javno dobro od vrijednosti i da javni pristup informacijama promoviše veću transparentnost i odgovornost javnih organa, te da su ove informacije neophodne za demokratski proces, kao i da svako lice ima pravo pristupa ovim informacijama u najvećoj mogućoj mjeri u skladu sa javnim interesom, te da javni organi imaju odgovarajuću obavezu da objave informacije, a u smislu člana 1. ovog Zakona. Ovim zakonom se olakšava i promoviše u najvećoj mjeri i bez odlaganja objavljivanje informacija koje se nalaze pod kontrolom javnog organa. U konačnom, predlaže se da sud tužbu usvoji, poništi pobijano Rješenje tuženog broj 01-2196/20 od 30.09.2020. godine i naloži da se tužiocu omogući slobodan pristup traženim informacijama u cijelosti.

Tuženi je u odgovoru na tužbu broj 01-2463-2/20 od 04.11.2020. godine naveo da u cijelosti osporava navode iz tužbe kao neosnovane te u cijelosti ostaje kod navoda iz Rješenja od 16.09.2020. godine i 30.09.2020. godine u pogledu dijela zahtjeva za koji je odbijen pristup informacijama.

Zakornost osporenog rješenja sud je cijenio u smislu odredbe člana 34. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 9/05) i odlučio je kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Iz obrazloženja osporenog rješenja od 30.09.2020. godine, kojim je tuženi organ rješavajući po žalbi tužitelja izjavljenom protiv prvostepenog rješenja od 16.09.2020. godine, žalbu odbio kao neosnovanu i prihvatio prvostepeno rješenje, proizilazi da je tuženi kao drugostepeni organ iz pobijanog rješenja i spisa predmeta utvrdio da se ovlašteni radnik/službenik za pristup informacijama odmah nakon prijema dostavljenog zahtjeva obratio članovima Upravnog i Nadzornog odbora u pogledu dozvole za dostavljanje informacija. Svi članovi navedenih organa, ne samo da su uskratili odobrenje za dostavu informacija nego su zabranili dostavljanje bilo kakvih osobnih/ličnih podataka (misleći očigledno na njihovo ime i prezime). Ovlašteni službenik ispravno je odlučio kada je unatoč tome dostavio imena i prezimena navedenih osoba i obavijestio podnositelja o broju rješenja te broju Službenih novina FBiH u kojima su rješenja objavljena, s obzirom da su isti podaci javni (objavljuju se u Sl. Novinama, saopćenjima o radu Vlade,

sredstvima javnog informisanja itd.). Međutim, unatoč žalbenim navodima ispravna je i odluka u pogledu odbijanja zahtjeva za dostavu iznosa naknada, s obzirom da se ne radi o javnim podacima i da se isti ne mogu dostavljati bez odobrenja osoba na koje se odnose, a iste nisu dale saglasnost na dostavljanje. Kako se radi o osobnim podacima, da Upravni odbor Instituta samostalno donosi Odluku o visini naknade, te primjenjujući odredbe člana 12. do 14. Zakona o slobodi pristupa informacijama u FBiH (Službene novine FBiH broj 32/1 i 48/11) kao i odredbe člana 5. i 16. Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH (Službeni glasnik BiH broj 49/06, 76/11 i 89/11) odlučeno je kao u izreci.

Iz podataka spisa predmeta o obrazloženja prvostepenog rješenja proizilazi da je prvostepeno rješenje kojim je zahtjev tužitelja za pristup informacijama djelimično usvojen a odbijen u dijelu koji se odnosi na visinu naknada članova Nadzornog odbora i Upravnog odbora (od 16.09.2020. godine), doneseno nakon što je kod tuženog, dana 07.09.2020. godine, zaprimljen zahtjev za dostavu informacija podnesen od strane Udruženja za borbu protiv korupcije Transparency International u BiH, kojim se traži dostavljanje podataka o direktoru Instituta, članovima Upravnog i Nadzornog odbora, visini neto plate direktora, visini naknade članovima Upravnog i Nadzornog odbora, izjave o nepostojanju sukoba interesa navedenih osoba, iznosu budžeta za 2020. godinu i broju zaposlenih. Nakon ispitivanja zahtjeva, utvrđeno je da dio zahtjeva ne potpada pod odredbe člana 6. i 7. Zakona koji se tiču izuzimanja informacija kao i da se radi o zahtjevu za dostavu informacija dio kojih je u posjedu Instituta i to: ime i prezime direktora, članova Upravnog i nadzornog odbora, a koji podaci su javni. Za visinu plaća i naknada zatraženo je odobrenje članova Upravnog i Nadzornog odbora kao i direktora te su članovi Nadzornog i Upravnog odbora obavijestili da ne daju odobrenje za dostavu osobnih podatka tj. visine naknade dok se izjave o nepostojanju sukoba interesa koje se prilažu kod prijave za imenovanje ne nalaze u Institutu.

Imajući u vidu podatke spisa predmeta, razloge date u obrazloženju osporenog i prvostepenog rješenja, navode tužbe i odgovora na tužbu, odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine i Zakona o zaštiti ličnih podataka, ovaj sud cijeni da osporeno i prvostepeno rješenje nisu doneseni na pravilan i zakonit način.

Sud cijeni da je tuženi organ nepravilno zaključio da podatak o visini naknade članovima Upravnog i Nadzornog odbora ne treba biti saopšten iz razloga što su ta lica zabranila dostavljanje tog podatka te da se iz tog razloga imaju smatrati izuzetkom od saopštavanja u smislu člana 6. i 7. Zakona o slobodi pristupa informacijama (Član 6. Zakona propisuje: Nadležni javni organ može utvrditi izuzetak u slučajevima kada se priopćavanjem informacije osnovano može očekivati izazivanje značajne štete za sljedeće legitimne ciljeve Federacije: 1) interesi obrane i sigurnosti, kao i zaštita javne sigurnosti, 2) sprečavanje kriminala i otkrivanje kriminala, 3) zaštita postupka donošenja odluka u javnom organu, uključujući davanje mišljenja, savjeta ili preporuka, bilo da se radi o osobi zaposlenoj u javnom organu ili drugoj osobi koja radi za ili u ime javnog organa, s tim da to ne obuhvata činjenične, statističke, znanstvene ili tehničke informacije. Član 7. propisuje: (1) Kada nadležni javni organ osnovano utvrdi da zahtjev za pristup informaciji uključuje povjerljive komercijalne interese treće strane, bez odlaganja pismeno obavještava treću stranu o pojedinostima zahtjeva i upozorava je da će se tražena informacija priopćiti, ako u roku od 15 dana od dana prijema ovoga obavještenja pismeno ne odgovori da smatra da je informacija povjerljiva i navede razloge zbog kojih bi njenim priopćavanjem mogla nastupiti šteta. (2) Nakon prijema odgovora u smislu stava 1. ovog člana, nadležni javni organ utvrdiće izuzetak od priopćavanja tražene informacije.), jer nije proveo test javnog interesa na način predviđen u članu 9. istog Zakona, odnosno nije naveo zašto je štetno da javnost bude upoznata sa visinom naknade članova Upravnog i Nadzornog odbora. Ovo posebno kada se uzme u obzir da je citiranim članom 9. Zakona o slobodi pristupa informacijama, propisano ispitivanje javnog interesa tako što javni organ saopštava traženu informaciju, bez obzira na izuzetak utvrđen u skladu sa članom 6., 7., i 8. ovog Zakona, ako je to opravdano javnim interesom, pri čemu se uzima u obzir svaka korist i šteta koja može proizaći iz

saopštavanja informacije, te da je moguće izdvojiti ili prekriti dio koji se odnosi na matični broj građana ili račun kod banke..., ali visina naknade nije informacija koja se odnosi na privatnost nekog lica i ugrožavanju iste, jer imenovanje nekog lica na javnu funkciju kao što su članovi upravnih i nadzornih odbora, koje informacije se objavljuju, između ostalog, i u službenim novinama, kao i visina njihove naknade, mora biti transparentna. Upravo pristup tim informacijama potiče veću transparentnost i odgovornost javnih organa, što je *ratio legis* Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine, propisan članom 1. tog zakona.

Uz to, Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja ima status javnog organa, korisnik je budžetskih sredstava i upravo ova činjenica ukazuje na to da lica koja su ostvarila naknade u organima koji koriste budžetska sredstva, ne mogu uživati zaštitu na privatnost u pogledu obrade ličnih podataka u onoj mjeri u kojoj se ta zaštita Zakonom osigurava fizičkom licu u privatnom sektoru ili nekim drugim „običnim“ životnim situacijama, pa tražena informacija ne može biti predmet ograničenja u smislu zaštite ličnih podataka, ali je u cilju zaštite prava na privatnost obaveza kontrolora da u svakom konkretnom slučaju utvrdi mjeru i obim ličnih podataka koji nisu neophodni da bi se ostvarila svrha davanja (npr. jedinstveni matični broj, adresa nosioca podataka, broj lične karte...), te da ove podatke na adekvatan način zaštite.

Ovakav stav u sličnoj činjeničnoj i pravnoj situaciji zauzeo je i Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u svojoj odluci broj 09 0 U 021858 17 Uvp od 09.07.2020. godine a Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini je u svom Mišljenju 25.12.2013. godine zauzela je sljedeći stav: „...da je u javnom interesu da građani znaju podatak o iznosu pojedinačne plate zaposlenih u javnim preduzećima..., a koje mišljenje se *mutatis mutandis* može primijeniti i u konkretnoj situaciji.

Kako je osporeno i prvostepeno rješenje donijeto protivno (navedenim) odredbama Zakona o upravnim sporovima člana 57., kao i odredbama člana 7., i 141. Zakona o upravnom postupku, po kojim se u postupku mora utvrditi pravo stanje stvari i u tom cilju prije donošenja rješenja utvrditi sve činjenice i okolnosti od važnosti za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja, a da bi mogao na utvrđeno činjenično stanje pravilno primijeniti materijalno pravo, to je sud iz navedenih razloga, primjenom člana 36. stav 1. i 2., u vezi sa članom 28. stav 4. Zakona o upravnom postupku, odlučio kao u izreci presude.

U ponovnom postupku tuženi organ će imati u vidu naprijed navedeno, te vodeći računa o pravilima upravnog postupka, shodno Zakonu o upravnom postupku, te nakon što pouzdano utvrdi sve činjenice na kojima treba da se temelji rješenje, donese pravilnu i zakonitu odluku za koju će dati potpune i određene razloge, uz pravilnu primjenu odredaba materijalnog prava.

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ove presude žalba se ne može izjaviti.

Sudija
Mirela Omanović

